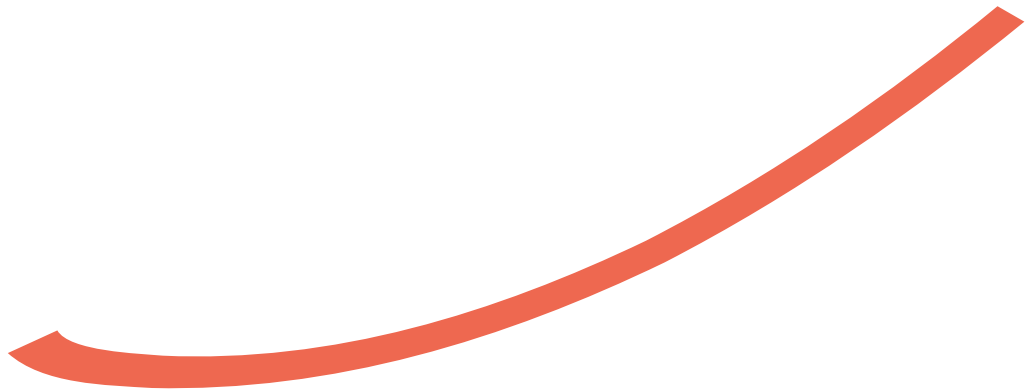

QUI ÉS EL PEDAGOG/A?

*Pedagog|a és l'expert en processos de canvi educatiu de
persones, grups i comunitats.
Des de la intervenció, disseny, anàlisi i planificació*

Què o qui és el pedagog/a? és el tema a tractar des d'aquest espai PARLEM DE PEDAGOGIA, un marc idoni per a fer-ho. Perquè abordar-ho en aquest breu article (o post)?, doncs perquè fa 40 anys que les universitats imparteixen els estudis de pedagogia¹ i 12 d'existència del Col·legi de Pedagogs i encara les noves generacions -i algunes no tan noves- segueixen tenint dificultats per dir en poques paraules qui és i què fa el titulat/da en pedagogia. Per començar aquí va una mostra:

Pedagog/a és l'expert en processos de canvi educatiu de persones, grups i comunitats. Des de la intervenció, disseny, anàlisi i planificació

Una definició de 140 caràcters, una piulada pels tuiters, concreta i concisa que cal matisar, analitzar, debatre, deconstruir per a coconstruir, però sobretot que es pot recordar fàcilment QUÈ ÉS un pedagog/a i QUÈ FA i que afegint-hi, a més, ON HO FA, és a dir que actua/intervé en l'àmbit EDUCATIU, SOCIAL I EMPRESARIAL, no hi ha excusa per no saber explicar-ho a tothom.

Definició resumida que identifica al pedagog/a i que ha difós i fet seva el COPEC els últims 12 anys i que arrenca de la I Jornada del Col·legi de Pedagogs i concretament de la ponència "La tasca professional del Pedagog/Psicopedagog en els diferents àmbits professionals d'actuació" del seu primer president Jordi Riera² (EIX, 0, 2004).

Avançant un pas més en aquesta modesta anàlisi, es presenta una explicació³ del pedagog més elaborada: la que va signar conjuntament l'Associazione de Pedagogisti Italiani i el Col·legi de Pedagogs de Catalunya, que recull els elements integradors del perfil professional del/de la pedagog/a un cop acabats els seus estudis universitaris. Definició de l'any 2005 que ha esdevingut un dels documents base en la constitució de la Federació Europea de Professionals de la Pedagogia⁴, de la que se'n destaquen les parts rellevants i es classifiquen en: qui és, què fa i on ho fa:

QUE ÉS: "El pedagog és l'especialista dels processos educatius i de formació, amb possessió de títol específic (...). L'exercici de la professió implica l'ús d'instruments cognoscitius, metodològics i d'intervenció per a la prevenció, la diagnòsi, la valoració i el tractament habilitatiu i rehabilitatiu de les dificultats que manifesten el nen i l'adult durant els processos d'aprenentatge."

QUÈ FA: "El pedagog/a realitza la planificació, la gestió i l'avaluació d'intervencions en l'àmbit educatiu i formatiu dirigides a la persona, a la família, al grup i a la comunitat en general. El pedagog/a pot desenvolupar (...) funcions d'assessorament tècnic i científic i activitats de coordinació, direcció, control i supervisió de les intervenció de caràcter educatiu, formatiu i pedagògic."

ON HO FA: “El/la pedagog/a treballa en particular en els àmbits educatius, formatiu, organitzacional, social, sanitari i penitenciari.”

Fent una cerca sobre les definicions que fan del/de la pedagog/a les universitats catalanes se’n poden treure elements comuns a totes i que coincideixen amb l’anterior, com són:

- Que el pedagog/a és el professional/expert/especialista dels processos/sistemes educatius i formatius.
- Que la seva actuació s’adreça a persones i grups al llarg de la vida, institucions i contextos
- Que ho fa des del disseny, planificació, avaluació, anàlisi, desenvolupament, direcció, coordinació i gestió
- Que els àmbits de la seva actuació professional són l’Educatiu, el Social i l’Empresarial

Recentment el perfil professional del pedagog ha estat analitzat des de la Conferència de Degans de Centres amb títols de Mestres i Educació⁵, on s’abordà des de la perspectiva acadèmica la definició, les funcions i l’àmbit d’actuació, que un cop més coincideixen amb els elements identificadors del pedagog/a que s’està tractant en aquest article.

Cal també tenir en compte que els darrers anys s’ha publicat molt al voltant del pedagog/a on es dona testimoni de pedagogs i pedagogues en exercici des de diferents llocs de treball, com per exemple en Besalú i Feu (2009)⁶ o en García i Aguilar (2011)⁷ que s’aborden competències i espais professionals de la pedagogia. Així com autors d’articles diversos⁸ que analitzen el pedagog/a i les seves funcions en un lloc de treball concret.

Tot plegat condueix a afirmar que si tan es parla sobre els pedagogs i pedagogues és perquè la pedagogia és viva i és objecte de treball el seu reconeixement i la seva projecció. Llavors on està el problema? Perquè contínuament s’està qüestionant la pedagogia des del mateixos pedagogs i pedagogues?

Les causes són diverses, però potser la més important és la que rau en els mateixos, pedagogs i pedagogues, perquè encara se segueix tenint dubtes sobre: Qui Som (perfil), Què Fem (funcions) i On Ho Fem (àmbits). Això succeeix perquè els pedagogs i pedagogues han superat el marc escolar⁹ al que estaven en un principi adscrits i que, per diverses circumstàncies, han vist disminuir la seva intervenció pedagògica en el mateix, convertint-se en un àmbit més –però no l’únic- i ha propiciat que pedagogs i pedagogues descobrissin que la seva acció pedagògica va més enllà, atès que l’educació està present en tots els àmbits de la vida –escola, família, lleure, treball, context- de la persona, del grup i de la comunitat.

Tots els canvis són difícils però han transcorregut els anys suficients com per superar els complexos sobre la indefinició i la indefensió de la professió pedagògica i tant les Universitats com el Col·legi de Pedagogs, uneixen esforços per donar a conèixer interna i externament al pedagog i pedagoga i la valuosa aportació que fa a la societat.

Sobre la importància de què pedagogs i pedagogues hem de ser els primers que hem de tenir clar QUI SOM, em permeto una anècdota en la jornada¹⁰ de la Filosofia Eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea d'Euskal Herriko Universitatea, a Donostia, a la que vaig tenir el privilegi de participar: una col·lega pedagoga i ponent, per abordar que els pedagogs i pedagogues havíem de superar complexos inicià la seva intervenció com si d'un grup de teràpia es tractés: "Hola, soy Merche y soy pedagoga"

Per acabar aquesta reflexió, torno al inici repetint el tuït que hem de ser capaços d'interioritzar i dir en veu alta, una veu carregada de raons i de conviccions perquè tothom se sent autoritzat per a parlar de pedagogia, però per parlar-ne amb legitimat s'ha de ser pedagog/a, el matisos ja els farem després:

"Pedagog/a és l'expert en processos de canvi educatiu de persones, grups i comunitats. Des de la intervenció, disseny anàlisi i planificació"

1-Rajadell, Núria. "Història de la professió de pedagogs". Revista EIX, març 2004, núm. 0: pàg. 9.

2-Riera, Jordi. "La tasca professional del Pedagog/Psicopedagog en els diferents àmbits professionals d'actuació". Revista EIX, març 2004, núm. 0: pàg. 20.

3-Document: "Perfil Professional del Pedagog" 12/11/2005 COPEC i ANPE

4-European Federation of Professionists of Pedagogists <http://www.eurofepp.eu/reg.asp?id=67&ti=en>

5-"La Conferència de Degans d'educació parla de pedagogia" <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=978&ti=ca>

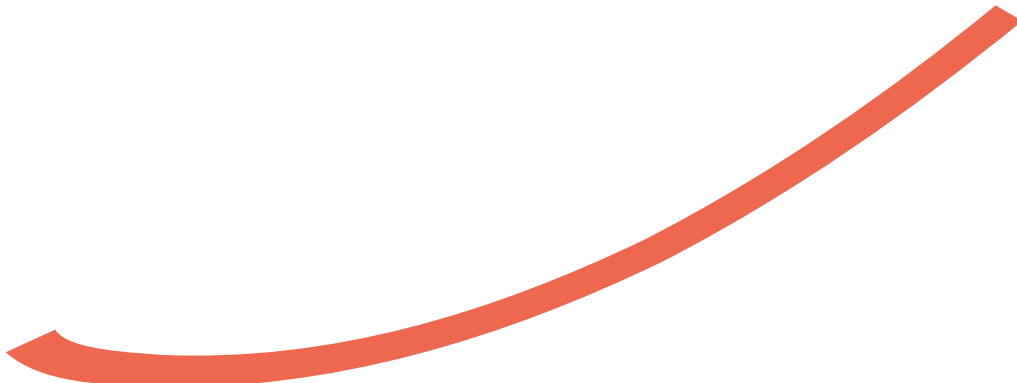
6-Besalú, X. i Feu, J. Pedagogia: professionals de l'educació i la cultura. Girona: CCG Edicions, 2009.

7-García, F. i Aguilar, D. Competencias profesionales del pedagogo: Ámbitos laborales y nuevos yacimientos de empleo. Málaga: Edición Aljibe, 2011.

8-Com els publicats a EIX, la Revista del COPEC <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=239&ti=ca&c=52&sc=72&ti=ca>

9-Mereix un debat a banda les motivacions polítiques i de pressió, que no pedagògiques, que van separar als pedagogs i pedagogues -especialistes/experts en educació per excel·lència- de l'etapa escolar obligatòria.

10-"PEDAGOGO PROFESIONALAK: sarea eraikitzen" <http://www.pedagogs.cat/reg.asp?id=1749&ti=ca>

Els pensaments, criteris i judicis expressats en l'article són exclusivament els de l'autor/a
L'article pot ser reproduït, citant-ne l'origen i l'autor/a